

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1999-2000

28 OCTOBRE 1999

Proposition de résolution sur un plan visant à atteindre 0,7 % du PNB pour l'aide publique au développement

(Déposée par M. Georges Dallemagne)

DÉVELOPPEMENTS

1. 0,7% : une utopie réaliste

Vouloir contribuer au développement équilibré et durable de toute notre humanité n'est pas une utopie, et en particulier vouloir éradiquer la pauvreté, non plus. Dans son rapport 1997 intitulé *Le développement humain au service de l'éradication de la pauvreté*, le Programme des Nations unies pour le développement (PNUD) avait dressé un tableau global de la lutte mondiale — et de ses succès — contre la pauvreté. Le PNUD avait insisté pour souligner que si cette ambition pouvait paraître extraordinaire, elle était parfaitement à notre portée.

Le PNUD affirme que les progrès réalisés dans la réduction de la pauvreté au cours du XXe siècle sont impressionnantes et sans précédent ... Rares pourtant sont ceux qui ont conscience des immenses progrès déjà réalisés. Au cours des 50 dernières années, la pauvreté a reculé davantage que pendant les cinq siècles précédents. Et ce recul s'est manifesté, sous une forme ou sous une autre, dans pratiquement tous les pays du globe.

Les principaux indicateurs du développement humain ont enregistré des progrès rapides au cours des dernières décennies. Ainsi, depuis 1960, en l'espace d'un peu plus d'une génération, le taux de

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1999-2000

28 OKTOBER 1999

Voorstel van resolutie betreffende een plan om 0,7 % van het BNP te bestemmen voor officiële ontwikkelingshulp

(Ingediend door de heer Georges Dallemagne)

TOELICHTING

1. 0,7% : een realistische utopie

Een bijdrage leveren aan de evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze mensheid is geen utopie. De armoede uit de wereld helpen evenmin. In het rapport 1997 met de titel «Le développement humain au service de l'éradication de la pauvreté» geeft het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP) een algemeen overzicht van de strijd die op wereldvlak tegen de armoede gevoerd wordt en de successen die op dit gebied geboekt worden. Het UNDP heeft in het rapport duidelijk beklemtoond dat deze doelstelling weliswaar buitengewoon hoog mikt maar dat het doel perfect binnen ons bereik ligt.

Het UNDP verklaart dat de vooruitgang die men in de loop van de 20e eeuw gemaakt heeft om de armoede terug te dringen, indrukwekkend en zonder precedent is... Nochtans zijn weinig mensen zich bewust van de immense vorderingen die reeds gemaakt zijn. In de loop van de jongste 50 jaar is de armoede meer dan in de voorgaande eeuwen afgenomen. Dit fenomeen heeft zich op een of andere wijze voorgedaan in bijna alle landen van de wereld.

De snelle vooruitgang van de laatste decennia blijkt uit de voornaamste indicatoren van de menselijke ontwikkeling. Zo is het sterftecijfer bij kinderen in ontwikkelingslanden sinds 1960, in iets meer dan één

mortalité infantile a diminué de plus de la moitié dans les pays en développement. Dans le même temps, le taux de malnutrition a baissé de près d'un tiers. La proportion des enfants n'ayant pas accès à l'école primaire est passée de plus de la moitié à moins d'un quart. Enfin, la proportion des familles rurales n'ayant pas accès à l'eau potable est passé des neuf dixièmes à environ un quart.

Ainsi, en moins de 20 ans, la Chine de même que 14 autres pays, représentant une population globale supérieure à 1,6 milliard de personnes, sont parvenus à diminuer de moitié le pourcentage de leurs habitants vivant en deçà du seuil de pauvreté monétaire.

À la fin du XXe siècle, entre 3 et 4 milliards d'individus auront connu une amélioration substantielle de leurs conditions de vie et entre 4 et 5 milliards de personnes auront eu accès à une éducation de base et à des soins de santé élémentaires. Ce sont précisément ces progrès qui inscrivent l'éradication de la pauvreté dans l'ordre du possible et la sortent de celui du «doux rêve» où la confinent certains.

Mais ces progrès sont inégaux et souvent compromis par des reculs, tandis que la pauvreté reste très répandue.

Ainsi, plus d'un quart des habitants des pays en développement vivent encore dans le dénuement total. Et environ un tiers de ces habitants — soit 1,3 milliard d'individus — doivent se contenter d'un revenu inférieur à 1 \$ par jour.

C'est en Asie du Sud que ce que l'on appelle la pauvreté humaine touche le plus grand nombre d'individus et ce, bien avant la crise qui a touché la région. C'est aussi cette région qui compte le plus grand nombre de personnes vivant dans la pauvreté monétaire: 515 millions. Sur un total mondial de 1,3 milliard de personnes souffrant de pauvreté monétaire, quelque 950 millions se trouvent en Asie du Sud, de l'Est et du Sud-Est et dans le Pacifique.

L'Afrique subsaharienne présente quant à elle le plus fort pourcentage et la croissance la plus rapide de la pauvreté humaine. Quelque 220 millions de personnes y souffrent par ailleurs de pauvreté monétaire. De fait, la pauvreté étend résolument son emprise sur l'Afrique subsaharienne et sur un grand nombre d'autres pays parmi les moins avancés: on estime que la pauvreté monétaire touchera la moitié des habitants de l'Afrique subsaharienne à l'horizon 2000.

Ce sont les pays d'Europe de l'Est et de la Communauté des Etats indépendants (CEI) qui ont enregistré les dégradations les plus importantes au cours des dix dernières années. La pauvreté monétaire, calculée à partir d'un seuil de pauvreté de 4 dollars par jour et par personne, n'y touchait initialement qu'une faible

génération tijd, tot minder dan de helft gedaald. Tegelijkertijd is het aantal ondervoede mensen met bijna een derde gedaald. Het percentage van de kinderen die geen toegang hebben tot de basisschool, is gedaald van meer dan de helft tot minder dan een vierde. En ten slotte is het aantal plattelandsgezinnen die niet over drinkwater beschikken, gedaald van 90% tot ongeveer een kwart.

Zo zijn China en nog veertien andere landen, samen goed voor een totale bevolking van meer dan 1,6 miljard mensen, erin geslaagd in minder dan 20 jaar tijd het aantal inwoners dat onder de inkomen- en armoedegrens leeft, procentueel met de helft te verminderen.

Aan het einde van de 20e eeuw zullen de levensomstandigheden voor 3 tot 4 miljard personen aanzienlijk verbeterd zijn en zullen 4 tot 5 miljard personen lager onderwijs hebben genoten en toegang hebben tot elementaire gezondheidsvoorzieningen. Juist uit deze vooruitgang blijkt dat de mogelijkheid bestaat om de armoede uit te roeien en dat dit meer is dan alleen maar een «mooie droom» zoals sommigen beweren.

Maar de vooruitgang verloopt ongelijk en wordt vaak tenietgedaan door terugslagen. Armoede komt dan ook nog vrij veel voor.

Zo leven meer dan een kwart van de bewoners van de ontwikkelingslanden nog in absolute armoede. En ongeveer een derde van deze bewoners — dit zijn 1,3 miljard mensen — moeten genoegen nemen met een inkomen van minder dan 1 \$ per dag.

De meeste personen die onder deze zogenoemde menselijke armoede lijden, bevinden zich in Zuid-Azië, en dit lang voordat de regio door de crisis getroffen werd. In deze regio treft men ook het grootste aantal mensen aan die door hun laag inkomen in armoede leven: 515 miljoen. Op het wereldtotaal van 1,3 miljard armen die onder de inkomensgrens vallen, bevinden er zich zowat 950 miljoen in Zuid-, Oost- en Zuidoost-Azië en in de Pacific.

In Zwart-Afrika vindt men anderzijds het hoogste percentage armen en groeit de menselijke armoede het sterkst. Zowat 220 miljoen mensen vallen er overigens onder de inkomensgrens. In werkelijkheid neemt de armoede in Zwart-Afrika duidelijk uitbreiding en in vele andere landen die vaak tot de minst ontwikkelde landen behoren: volgens schattingen zullen de helft van de inwoners van Zwart-Afrika tegen het jaar 2000 onvoldoende inkomen hebben en in armoede leven.

De landen van Oost-Europa en van het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS) zijn er in de loop van de laatste tien jaar het sterkst op achteruitgegaan. Aanvankelijk leefde er slechts een klein gedeelte van de bevolking onder de armoedegrens, die gebaseerd is op een inkomensgrens van 4 dollar per

partie de leur population. Elle concerne aujourd’hui quelque 120 millions d’individus, soit environ un tiers de la population de ces pays.

Dans les pays industrialisés, enfin, plus de 100 millions de personnes vivent en deçà du seuil de pauvreté monétaire, qui correspond à la moitié du revenu individuel médian. Dans ces pays, 37 millions de personnes sont au chômage.

Dans son rapport 1999 le PNUD dressait le bilan du développement humain dans le monde pour la période 1990-1997.

À côté de progrès remarquables, le rapport indique bien que les manques restent criants. Ainsi, pour deux secteurs aussi fondamentaux que ceux de la santé et de l’éducation, on note positivement :

- qu’en 1997, l’espérance de vie à la naissance était supérieure à 70 ans dans 84 pays, contre 55 pays en 1990. Le nombre de pays en développement faisant partie de ce groupe a été multiplié par plus de deux, passant de 22 à 49. Entre 1990 et 1997, la part de la population ayant accès à l’eau potable a presque doublé, de 40 à 72%;

- qu’entre 1990 et 1997, le taux d’alphabétisation des adultes est passé de 64 à 76% et que le taux cumulé de scolarisation primaire et secondaire a progressé de 74 à 81%.

Cependant, on relève aussi négativement :

- qu’entre 1990 et 1997, 1,5 milliard de personnes ne devraient pas atteindre l’âge de 60 ans, que plus de 880 millions d’individus n’ont pas accès aux services médicaux et que 2,6 milliards de personnes ne disposent pas d’installations sanitaires de base;

- qu’en 1997, on comptait toujours plus de 850 millions d’adultes analphabètes et plus de 260 millions d’enfants non scolarisés au niveau primaire et secondaire.

Dans l’actuelle phase de mondialisation, le PNUD recommande de focaliser le programme de développement humain sur sept points essentiels, nécessitant chacun une action nationale et internationale, d’équilibrer l’intégration mondiale et d’arrêter le processus de marginalisation des pays petits et pauvres.

2. 0,7% : l’histoire d’une promesse

Les modes de financement du développement se diversifient de plus en plus(1). Au milieu des

persoon en per dag. Tegenwoordig worden zowat 120 miljoen personen, dus ongeveer een derde van de bevolking van deze landen, door armoede getroffen.

In de geïndustrialiseerde landen vallen ten slotte meer dan 100 miljoen armen onder de inkomensgrens, vastgesteld op de helft van de mediaan van de individuele inkomen. In deze landen zijn er 37 miljoen werklozen.

In zijn rapport van 1999 geeft het UNDP een overzicht van de menselijke ontwikkeling in de wereld voor de periode 1990-1997.

Op een aantal vlakken is opmerkelijke vooruitgang geboekt maar toch bestaan er volgens het rapport nog altijd schrijnende tekorten. Zo merkt men voor twee levensbelangrijke sectoren als de gezondheidszorg en het onderwijs de volgende positieve ontwikkelingen :

- in 1997 bedroeg de levensverwachting bij de geboorte meer dan 70 jaar in 84 landen, tegen 55 landen in 1990. Het aantal ontwikkelingslanden dat deel uitmaakt van deze groep, is meer dan verdubbeld, van 22 tot 49 landen. Tussen 1990 en 1997 is het aantal mensen dat over drinkwater beschikt, bijna verdubbeld, van 40 tot 72%;

- tussen 1990 en 1997 is de alfabetiseringgraad van volwassenen gestegen van 64 naar 76% en is de scholingsgraad voor lager en middelbaar onderwijs samen gestegen van 74 naar 81%.

De volgende negatieve punten kunnen echter ook aangehaald worden :

- tussen 1990 en 1997 hebben 1,5 miljard mensen de leeftijd van 60 jaar niet bereikt terwijl meer dan 880 miljoen mensen geen toegang hebben tot medische diensten en 2,6 miljard mensen niet over de basisgezondheidsvoorzieningen beschikken;

- in 1997 waren nog altijd meer dan 850 miljoen volwassenen ongeletterd en hadden meer dan 260 miljoen kinderen geen lagere of middelbare school gelopen.

In de huidige voortschrijdende mondialisering wordt door het UNDP aanbevolen het programma voor menselijke ontwikkeling af te stemmen op zeven zeer belangrijke punten, die elk een nationaal en internationaal optreden vereisen, een evenwichtiger integratie van de wereld na te streven en de verdere marginalisering van de kleine en arme landen een halt toe te roepen.

2. 0,7% : hoe de belofte gegroeid is

Er bestaan steeds meer verschillende financieringsvormen voor de ontwikkelingsprogramma’s(1). In

---

(1) Organisation de coopération et de développement économiques, Comité d’aide au développement, *Le rôle de la coopération pour le développement à l’aube du XXIe siècle*, mai 1996.

---

(1) Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling, Comité voor ontwikkelingshulp, *Le rôle de la coopération pour le développement à l’aube du XXIe siècle*, mei 1996.

années 80, le financement public du développement constituait encore l'essentiel des ressources destinées aux pays en développement. De nos jours, les apports du secteur privé excèdent largement ceux du secteur public.

L'expérience montre le rôle fondamental que joue à cet égard l'existence, dans les pays en développement, de taux élevés d'épargne intérieure, de systèmes financiers efficents et de saines politiques économiques. Dans toutes les économies en développement qui connaissent une expansion rapide, l'épargne intérieure est un des principaux moteurs de la croissance, souvent avec l'appui d'investissements privés étrangers.

La coopération pour le développement doit tenir compte de ces facteurs essentiels afin que de plus nombreux pays en développement puissent soutenir la concurrence dans la course aux capitaux et à la technologie. Le développement doit favoriser l'autonomie, de manière que les pays et les peuples deviennent moins tributaires de l'aide.

Il n'en reste pas moins que de nombreux pays pauvres n'ont tout simplement pas accès à d'autres ressources en quantité suffisante pour leur permettre de servir les intérêts de tous. Les apports du secteur privé sont fortement concentrés sur un nombre restreint de pays et de secteurs. Les pays les plus petits et les moins développés ne parviennent pas encore à attirer ces capitaux, sources potentielles de financement du développement.

En outre, les ressources privées ne vont en règle générale pas directement vers certains secteurs essentiels dont les besoins sont prioritaires comme la santé et l'éducation. Le développement est conditionné par les flux d'aide concessionnelle en attendant que les pays se dotent des moyens qui leur permettront de créer et de mobiliser des ressources nationales et d'attirer les capitaux privés. Plusieurs pays pauvres, lourdement endettés, dépendront aussi pour poursuivre leur développement d'une action concertée au niveau international pour alléger le fardeau de la dette devenu insoutenable.

Dans sa déclaration de 1995 sur le partenariat pour le développement, le Comité d'aide au développement (CAD) de l'Organisation de coopération et développement économiques (OCDE) a réaffirmé l'engagement commun à dégager des ressources substantielles pour la coopération pour le développement afin d'appuyer les efforts des pays et des peuples pour s'aider eux-mêmes. Lorsqu'il a entériné cette déclaration, le Conseil de l'OCDE, réuni au niveau des ministres, a exprimé sa détermination à «mobiliser autant de ressources publiques que possible et à encourager les apports privés afin de soutenir les efforts déployés par les pays en développement pour répondre eux-mêmes à leurs besoins».

het midden van de jaren '80 vormde de overheidshulp nog de voornaamste financieringsbron van de ontwikkelingssamenwerking. Tegenwoordig overtreffen de bijdragen van de particuliere sector in ruime mate de overheidshulp.

De ervaring leert dat het bestaan van hoge interne spaarquoten, van efficiënte financiële systemen en het voeren van een gezond economisch beleid in de ontwikkelingslanden een zeer belangrijke rol spelen. In alle snel groeiende ontwikkelingseconomieën vormt het interne spaarwezen een van de belangrijkste motoren van de groei, vaak met de steun van buitenlandse particuliere investeringen.

In de ontwikkelingssamenwerking moet men rekening houden met deze uiterst belangrijke factoren om meer ontwikkelingslanden in staat te stellen mee te concurreren in de strijd om kapitaal en technologie. De ontwikkeling moet de autonomie ten goede komen, zodat de landen en de bevolking minder afhankelijk worden van hulp.

Desalniettemin hebben tal van arme landen gewoon geen toegang tot voldoende middelen om de belangen van iedereen te kunnen dienen. De bijdragen van de particuliere sector zijn sterk geconcentreerd in een beperkt aantal landen en sectoren. De kleinste en minst ontwikkelde landen slagen er nog niet in deze kapitalen aan te trekken die potentiële financieringsbronnen voor de ontwikkeling zijn.

Bovendien gaan deze particuliere geldstromen over het algemeen niet rechtstreeks naar een aantal basissectoren met prioritaire behoeften als gezondheid en onderwijs. De ontwikkeling wordt beïnvloed door leningen die tegen minder strenge voorwaarden worden verstrekt, en dit in verwachting dat deze landen over middelen beschikken om nationale hulpbronnen aan te boren en in te zetten en om privékapitalen aan te trekken. Verschillende arme landen met hoge schulden zullen voor hun verdere ontwikkeling ook afhankelijk zijn van internationaal gecoördineerd optreden om de ondraaglijk geworden schuldenlast te verlichten.

In zijn verklaring van 1995 over het partnerschap voor ontwikkeling heeft het Comité voor ontwikkelingshulp (DAC) van de Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling opnieuw de gemeenschappelijke verbintenis bevestigd om omvangrijke middelen voor ontwikkelingssamenwerking vrij te maken teneinde landen en volkeren te steunen in hun streven naar zelfredzaamheid. De Raad van de OESO heeft deze verklaring bekrachtigd in een vergadering van de ministers en heeft toegezegd ervoor te ijveren om zoveel mogelijk overheidsfonden in te zetten en de particuliere bijdragen te bevorderen teneinde de ontwikkelingslanden te ondersteunen in hun streven naar zelfredzaamheid.

Seuls quatre des 21 pays membres du CAD atteignent régulièrement l'objectif de 0,7% du PNB fixé par les Nations unies en 1970 pour le volume de l'aide publique au développement(1). Pour les membres du CAD pris globalement, les versements de l'aide publique au développement (APD) ne représentent que 0,3% du PNB.

De plus, une part grandissante des ressources d'APD est affectée depuis quelques années à l'aide humanitaire et à des opérations d'allégement de la dette, accentuant ainsi les contraintes qui pèsent sur les budgets de l'aide. Ces contraintes ont été à l'origine, entre autres, d'une baisse sans précédent des financements alloués au système des Nations unies et aux banques multilatérales de développement. Ces institutions multilatérales restent la pierre angulaire des efforts déployés par la communauté internationale pour faire avancer le développement. Les difficultés financières qu'elles connaissent sont source de préoccupation.

En 1992 encore, dans le programme d'action approuvé par la Conférence des Nations unies sur l'environnement et le développement qui s'est tenue à Rio, les pays développés ont réitéré leur engagement à consacrer 0,7% de leur PNB à l'APD — chiffre fixé par l'ONU et accepté par eux — et, si ce n'est déjà chose faite, acceptent de renforcer leurs programmes d'aide pour atteindre ce chiffre aussitôt que possible ... D'autres pays développés ont accepté à Rio «de n'épargner aucun effort pour relever le niveau de leurs contributions au titre de l'APD».

Le discours de l'OCDE rappelle que l'APD est un investissement essentiel qui vient en complément des autres ressources allouées au développement. De toute évidence, il nous faut poursuivre et intensifier l'aide publique au développement si nous voulons voir s'inverser la tendance à la marginalisation des pauvres et obtenir des avancées vers des objectifs réalisistes de développement humain. Il est également manifeste que si les efforts que nous déployons pour mieux asseoir le partenariat avec les pays en développement s'inscrivent dans un contexte de compression des ressources et de recul des engagements, ils perdront toute crédibilité. Une fois encore, nous désirons exprimer le grand souci que nous cause le fait que les préoccupations nationales et les pressions budgétaires que connaissent la Belgique comme d'autres pays compromettent gravement l'effort international de coopération en cette période critique.

---

(1) Ces quatre pays sont la Norvège, le Danemark, la Suède et les Pays-Bas.

Slechts vier van de 21 lidstaten van het Comité voor ontwikkelingshulp (DAC) bereiken regelmatig de doelstelling van 0,7% van het BNP die de Verenigde Naties in 1970 bepaald heeft voor de omvang van de officiële ontwikkelingshulp(1). Telt men de bijdragen van alle leden van het DAC samen, dan vormen die slechts 0,3% van het BNP.

Bovendien wordt een steeds groter deel van de officiële ontwikkelingshulp sinds enkele jaren gebruikt voor humanitaire hulp en voor schuldverlichtingsoperaties en wordt de druk op de budgetten voor ontwikkelingshulp op die manier alleen maar groter. Deze verplichtingen hebben onder meer geleid tot een ongekende daling van de fondsen die voor het systeem van de Verenigde Naties en voor de multilaterale ontwikkelingsbanken bestemd zijn. Deze multilaterale instellingen blijven de hoeksteen van de inspanningen van de internationale gemeenschap om de ontwikkeling gaande te houden. De financiële moeilijkheden waarmee ze te maken krijgen, zijn zorgwekkend.

In 1992 nog hebben de ontwikkelde landen in het actieprogramma dat door de VN-conferentie voor leefmilieu en ontwikkeling (UNCED) van Rio goedgekeurd werd, opnieuw de verbintenis aangegaan om 0,7% van hun BNP aan officiële ontwikkelingshulp te besteden — het cijfer dat door de VN bepaald is en door de lidstaten aanvaard is — en, indien dat nog niet gebeurd is, aanvaarden zij hun hulpprogramma's op te voeren om dit cijfer zo snel mogelijk te bereiken ... Andere ontwikkelde landen hebben in Rio aanvaard geen enkele inspanning onverlet te laten om het peil van hun bijdragen in het kader van de officiële ontwikkelingshulp op te trekken.

In de verklaringen van de OESO staat opnieuw te lezen dat de officiële ontwikkelingshulp een zeer belangrijke investering is als aanvulling op de andere middelen die aan ontwikkelingshulp besteed worden. Het spreekt vanzelf dat wij de officiële ontwikkelingshulp moeten voortzetten en opvoeren indien we de groeiende marginalisering van de armen willen tegengaan en vooruitgang willen boeken in ons streven naar realistische doelstellingen op het vlak van de menselijke ontwikkeling. Ook is het duidelijk dat onze inspanningen om het partnerschap met de ontwikkelingslanden te verstevigen elke geloofwaardigheid verliezen indien ze gepaard gaan met een inkrimping van de uitgaven en met een afnemende betrokkenheid. Een te meer wensen wij onze grote bezorgdheid te uiten over het feit dat het internationale streven naar samenwerking in deze kritieke periode zwaar te lijden heeft onder de nationale behoeften en de begrotingsdiscipline die zowel in België als in andere landen aan de orde zijn.

---

(1) Het gaat om de volgende vier landen: Noorwegen, Denemarken, Zweden en Nederland.

Enfin, au moment où notre humanité atteint son six milliardième individu et où la question des pressions migratoires revient inévitablement sur le devant de la scène au vu des criantes inégalités entre pays riches et pays pauvres, il nous apparaît évident que notre aide publique au développement joue et doit jouer son rôle pour rétablir un développement équilibré et de ce fait ramener à la baisse les incitations à la migration.

3. 0,7% : une ambition pour la Belgique

Si le gouvernement belge en général et les partis en particulier ont toujours repris à leur compte l'engagement de Rio dans un discours visant à «tendre vers les 0,7%», ils n'ont jamais réalisé cet objectif malgré les efforts entamés durant la législature précédente. Les raisons étaient doubles: contrainte budgétaire, d'une part, et instruments inadaptés, d'autre part. Ces deux verrous ont depuis lors sauté, ce qui nous permet d'aborder cet objectif avec ambition et sérénité.

En effet, premièrement, les contraintes budgétaires pesant sur le budget s'estompent et permettent de continuer l'effort pour tirer vers l'avant notre APD. Déjà le budget 1999 avait permis de gagner 0,05% et de passer de 0,31% à 0,36%. Si ce rythme est maintenu, l'ambition sera rapidement atteinte ! Ainsi, en tenant compte d'une augmentation annuelle de notre PIB de 2,3 à 2,5% — prévision réaliste — nous pourrions bénéficier de marges budgétaires importantes que nous devons, notamment, consacrer à l'objectif des 0,7%. En prenant comme base le budget 1999 de 0,36%, nous devrions adopter un plan pour l'aide publique au développement, réalisant une augmentation annuelle systématique équivalente à 0,05% et atteindre ainsi les 0,7% pour l'année budgétaire 2007.

Deuxièmement, les instruments permettant de gérer une telle augmentation (du simple au double) du volume de notre APD existent dorénavant. Avec les deux projets de loi portant création de la Coopération technique belge (CTB) et définissant clairement (critères et objectifs) la coopération internationale de la Belgique, notre pays n'a plus d'excuses pour ne pas rattraper son retard en la matière.

Voilà pourquoi nous proposons que le Parlement prenne ses responsabilités — comme il l'a déjà fait (plus modestement) pour le Fonds de survie belge — et propose au gouvernement un calendrier précis et contraignant pour que notre gouvernement respecte l'engagement pris au nom de tous.

Op een ogenblik waarop onze mensheid haar zesmiljardste lid verwelkomt en het migratieprobleem onvermijdelijk opnieuw op de voorgrond komt, mede als gevolg van de schrijnende ongelijkheid tussen rijke en arme landen, vinden we het ten slotte evident dat onze officiële ontwikkelingshulp een rol speelt en moet spelen om opnieuw tot een evenwichtige ontwikkeling te komen en daardoor de migratielidruk te doen afnemen.

3. 0,7% : een doelstelling voor België

Hoewel de Belgische regering in het algemeen en de partijen in het bijzonder altijd achter het engagement van Rio hebben gestaan en altijd gesproken hebben over «0,7% als streefdoel», hebben ze deze doelstelling nooit verwezenlijkt ondanks de inspanningen die tijdens de laatste zittingsperiode geleverd zijn. Twee redenen verklaren dit: de begrotingsdiscipline enerzijds en onaangepaste instrumenten anderzijds. Deze twee hindernissen zijn sindsdien uit de weg geruimd zodat men deze doelstelling sereen en ambitieus kan benaderen.

Op de eerste plaats neemt de druk op de begroting immers af en wordt het mogelijk ons verder in te zetten om onze officiële ontwikkelingshulp op te trekken. In de begroting voor 1999 was er reeds een stijging met 0,05% : van 0,31 naar 0,36%. Indien we dit tempo aanhouden, zal de doelstelling snel bereikt zijn ! Houden we rekening met een jaarlijkse stijging met 2,3 tot 2,5% van ons BBP — een realistische raming — dan kunnen we over aanzienlijke begrotingsruimte beschikken die we met name moeten besteden aan het bereiken van de 0,7%-norm. Nemen we als basis de 0,36% van de begroting voor 1999, dan moeten we een plan voor officiële ontwikkelingshulp opstellen waarbij we jaarlijks een systematische stijging met 0,05% realiseren en zo de 0,7%-norm halen voor het begrotingsjaar 2007.

Op de tweede plaats beschikken we thans over de instrumenten die het mogelijk maken deze stijging (verdubbeling) van de officiële ontwikkelingshulp te beheren. Met de twee wetten tot oprichting van de Belgische Technische Coöperatie waarin de Belgische internationale samenwerking (criteria en doelstellingen) duidelijk omschreven is, heeft ons land geen excuses meer om zijn achterstand terzake niet in te lopen.

Daarom stellen wij voor dat het Belgische Parlement zijn verantwoordelijkheid neemt — zoals het (op bescheidener schaal) gedaan heeft voor het Belgische Overlevingsfonds — en aan de regering een nauwkeurig en bindend tijdschema voorstelt opdat deze de in ons aller naam aangebrachte verbintenis naleeft.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

Le Sénat,

A. Considérant que le développement humain est d'abord au service de l'éradication de la pauvreté et que cet objectif est clairement à notre portée;

B. Considérant qu'au cours des 50 dernières années, le recul de la pauvreté a fait des progrès impressionnantes;

C. Considérant que ces progrès restent inégaux et que cette même pauvreté reste très répandue;

D. Considérant l'engagement des pays développés, défini par les Nations unies, de consacrer 0,7 % de leur PNB aux dépenses pour l'aide publique au développement — telle que définie par le Comité d'aide au développement de l'OCDE — et auquel la Belgique a souscrit lors de la Conférence des Nations unies sur l'environnement et le développement qui s'est tenue à Rio en 1992;

E. Considérant le rôle essentiel que jouent les déséquilibres entre pays riches et pauvres dans les pressions migratoires;

F. Considérant l'évolution globalement positive de la dette publique de la Belgique et les marges ainsi créées pour le budget de l'État;

G. Considérant les instruments nouveaux que représentent pour notre coopération internationale les deux lois portant création de la coopération technique belge et définissant clairement la coopération internationale de la Belgique;

demande au gouvernement :

1. de focaliser l'action bilatérale et multilatérale de notre aide publique au développement sur un programme de développement humain inversant le processus de marginalisation des pays pauvres;

2. de réaliser la promesse prise à la conférence de Rio d'atteindre les 0,7 % du PNB pour l'aide publique au développement par la mise au point d'un plan clair établissant une augmentation annuelle systématique de 0,05 % du volume de notre APD et défini comme suit :

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. Overwegende dat de menselijke ontwikkeling op de eerste plaats bedoeld is om de armoede uit de wereld te helpen en dat deze doelstelling duidelijk binnen ons bereik ligt;

B. Overwegende dat de laatste vijftig jaar een indrukwekkende vooruitgang geboekt is in het terugdringen van de armoede;

C. Overwegende dat deze vooruitgang niet gelijkmatig verlopen is en dat de armoede nog erg verspreid blijft;

D. Overwegende dat de ontwikkelde landen de door de Verenigde Naties bepaalde verbintenis hebben aangegaan om 0,7 % van hun BNP te besteden aan de uitgaven voor officiële ontwikkelingshulp — zoals die is omschreven door het Comité voor ontwikkelingshulp van de OESO — en dat België zich daarbij heeft aangesloten op de Conferentie van de Verenigde Naties over leefmilieu en ontwikkeling die in 1992 te Rio plaatsgevonden heeft;

E. Overwegende dat de scheefgetrokken verhoudingen tussen rijke en arme landen een belangrijke invloed uitoefenen op de migratiestromen;

F. Overwegende dat de Belgische overheidsschuld in het algemeen positief evolueert en dat er zo ruimte vrijkomt op de rijksbegroting;

G. Overwegende dat onze internationale samenwerking over nieuwe instrumenten bechikt in de vorm van de twee wetten tot oprichting van de Belgische Internationale Samenwerking, waarin de internationale samenwerking van België duidelijk omschreven wordt;

verzoekt de regering :

1. de bilaterale en multilaterale werking van onze officiële ontwikkelingshulp toe te spitsen op een programma voor menselijke ontwikkeling, om het proces van marginalisering van de arme landen tegen te gaan;

2. de belofte te verwezenlijken die op de conferentie van Rio aangegaan is om uiteindelijk 0,7 % van het BNP voor officiële ontwikkelingshulp te bestemmen en een duidelijk plan op te stellen dat voorziet in een systematische jaarlijkse stijging met 0,05 % van de omvang van onze officiële ontwikkelingshulp, zoals hierna is aangegeven :

Année budgétaire	% du PNB pour l'APD	Begrotingsjaar	% van het BNP voor officiële ontwikkelingshulp
1999	0,36	1999	0,36
2000	0,41	2000	0,41
2001	0,46	2001	0,46
2002	0,51	2002	0,51
2003	0,56	2003	0,56
2004	0,61	2004	0,61
2005	0,66	2005	0,66
2006	0,71	2006	0,71

Georges DALLEMAGNE.